

Nr 187.

Av herr **Schedin m. fl.**, om utredning rörande sådan ändring i stadgan för fortsättningsskolan, att fortsättningsskola på landet må kunna omfatta endast en årskurs.

Enligt Kungl. stadgan den 16 sept. 1918 för fortsättningsskolan skall kursen i fortsättningsskola för lärjungarna omfatta minst trehundra sextio undervisningstimmar, förlagda utom den egentliga folkskolans ordinarie undervisningstid och fördelas på minst två, i särskilda undantagsfall och efter prövning av skolöverstyrelsen högst tre årskurser, dock att undervisningstiden för årskurs, vare sig denna är förlagd i sin helhet till ett och samma kalenderår eller är fördelad på två på varandra följande kalenderår, i varje fall skall omfatta minst etthundratjugo timmar.

Vad landsbygden beträffar anses ganska allmänt bestämmelsen om två-årig obligatorisk fortsättningsskola såsom mindre lämplig, vilken uppfattning ej minst vunnit utbredning inom de skoldistrikt, där den nya ordningen redan under några år tillämpats. Landsbygdens förhållanden, som i mångt och mycket äro olika städernas, göra att särskilt den andra årskursen av fortsättningsskolan uppfattas som ett tryckande band, då sex veckors obligatorisk skolgång så lång tid efter den egentliga folkskolekursens slut anses vålla såväl barn som föräldrar större olägenhet än som motsvaras av den nytta den kan medföra. Möjligheterna för den uppväxande ungdomen att erhålla för dess ålder lämpat förvärvsarbete äro helt andra på landsbygden än i städerna, vilket är en av de förnämsta orsakerna till att den obligatoriska fortsättningsskolan på landsbygden kommer att framstå mera som ett hinder än som en hjälp för ungdomen vid dess utträde i livet. De ekonomiska förhållandena, vare sig det gäller jordbrukare- eller arbetarehem, göra det nödvändigt för de unga att själva tidigt bidra till sin försörjning, varvid en till framemot 16-års åldern varande skolplikt blir en svår olägenhet.

Att missnöjet icke härrör från oförståelse för skolans uppgift eller bristande intresse för ungdomens utbildning torde bäst framgå därav, att även lärarkåren på landsbygden i ej ringa utsträckning börjar ansluta sig till dem, som önska få bestämmelserna om den tvååriga fortsättningsskolan upphävida, sedan det nu visat sig, vilka svårigheter deras tillämpande möta i praktiken. Dessa lärare, som ej gärna kunna misstänkas hysa avoghet mot strävandet att göra skolundervisningen så effektiv som förhållandena tillåta, ha under sin verksamhet funnit sådana svårigheter föreligga för

tvåårig fortsättningsskola, att ett bibehållande av densamma kan komma att allvarligt skada skolverksamheten i dess helhet. De mena därför, att det är bättre i tid avlägsna en orsak till berättigat missnöje än att envist fasthålla vid en ordning, som hotar att skada mera än gagna. I den mån de nya bestämmelserna hunnit prövas mera allmänt, kommer säkerligen denna opinion att växa inom lärarkåren, som — jämte skolråden — närmast kommer i beröring med svårigheterna.

Det kan med säkerhet förutsättas vara mindre välbetänkt att utan vidare avfärda anmärkningar av här ifrågavarande slag såsom obefogade. För en sund utveckling av skolväsendet är det av den största betydelse att undvika åtgärder, som rubba tilliten till och intresset för detsamma. Klokt vore det därför att taga hänsyn till berättigade önskemål och — såsom i detta fall — hellre offra en för organisationen i dess helhet mindre viktig detalj än att genom dess bibehållande fortfarande ge anledning till grundat missnöje.

Enär alltså de nuvarande bestämmelserna om obligatorisk fortsättningsskola visat sig icke utan avsevärda olägenheter kunna tillämpas på landsbygden, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande ändring av bestämmelserna i kungl. stadgan den 16 sept. 1918 för fortsättningsskolan 6 § så, att fortsättningsskola på landet må kunna anordnas på det sätt, att den omfattar endast en årskurs och minst etthundra-åttio undervisningstimmar, förlagda utom den egentliga folkskolans ordinarie undervisningstid.

Stockholm den 1 februari 1925.

Carl G. Schedin.

Albin Andersson.

*Joh. Johansson,
Friggeråker.*
